

Η βλασφημία του Θεού ως αίτιο αποδόμησης της κοινωνικής συνοχής.

Βασίλειος Γκρίλλας, Θεολόγος, ΜΑ Θεολογίας.

Κάθε κοινωνία αποτελείται από μωσαϊκό ατόμων, ετερόκλιτων στοιχείων, που συνιστούν την ποιοτική της ανομοιογένεια. Για να μπορέσει όμως αυτή η κοινωνία να επιβιώσει σωστά μέσα στο ιστορικό γίγνεσθαι, απαραίτητη προϋπόθεση είναι ο σεβασμός των ατόμων μεταξύ τους. Με δεδομένη μάλιστα την αναγκαιότητα αυτής της ποιοτικής ανομοιογένειας, που προσδίδει ποιοτική αξία σε κάθε διαμορφωμένη κοινωνία, ο αλληλοσεβασμός κρίνεται βασική αρχή σύνθεσης και συντήρησης του όποιου κοινωνικού σώματος.

Ο κάθε άνθρωπος προσλαμβάνει και διαμορφώνει αξίες, ιδέες, ιδανικά, πεποιθήσεις, πιστεύματα, τα οποία τον συγκροτούν και συνθέτουν το χαρακτήρα του μέσα από επιλογές βίου. Η πίστη σε κάποιο θεό, στον όποιο θεό, αποτελεί βασική αρχή που επηρεάζει αυτές τις επιλογές. Ομοίως και η απόρριψη κάθε ιδέας περί θεού διαμορφώνει το άνθρωπο ως ύπαρξη. Κανένας δεν μπορεί σε μια συγκροτημένη κοινωνία να απορρίψει την ύπαρξη ενός μέλους του κοινωνικού συνόλου επειδή πιστεύει σε κάποιο θεό ή επειδή δεν πιστεύει στον ίδιο θεό ή επειδή δεν πιστεύει σε θεό. Η αρχή της ελευθερίας του ανθρώπου είναι κανόνας απαράβατος ανεξάρτητα από την πίστη ή την απιστία που εκφράζει.

Ελευθερία είναι η δυνατότητα του ανθρώπου, να επιλέγει με αξιοπρέπεια, δεσμεύσεις για τον εαυτό του. Πραγματικά ελεύθερος είναι ο άνθρωπος, που μπορεί να θέσει τα όρια του εαυτού του, με επίγνωση

πως δημιουργεί το περίγραμμα της ύπαρξης του, με στόχο η ύπαρξη να καταστεί Ύπαρξη. Ωστόσο αυτή η πρακτική γεννά ισχυρότερα τεκμήρια για το σεβασμό των πεποιθήσεων του άλλου ανθρώπου.

Στις μέρες μας γεννήθηκε πάλι το ερώτημα στον Ποινικό Κώδικα για το αν πρέπει ή δεν πρέπει η βλασφημία του Θεού, των ιερών και των οσίων να αποτελεί αδίκημα. Και σαφώς ο νομοθέτης βρίσκεται στην δυσάρεστη θέση να αποφασίσει αν πρέπει να προστατέψει νομικά το όνομα του Θεού, των ιερών και των οσίων της πίστης.

Οι ελάχιστες φωνές αντίδρασης βρήκαν τον νομοθέτη απροετοίμαστο. Και είναι λογικό καθόσον ο νομοθέτης έχει την αίσθηση ότι το αδίκημα της βλασφημίας των θείων προσβάλλει το Θεό. Είναι λογικό, καθόσον ο νομοθέτης επιχείρησε να προστατέψει το Θεό.

Ωστόσο η αλήθεια είναι αλλού. Ο Θεός δεν έχει την ανάγκη της προστασίας μας. Για την ακρίβεια ο Θεός προστατεύει και δεν προστατεύεται. Επιπρόσθετα, η όποια κατά του Θεού βλασφημία δεν αίρει επουδενί την αγιότητα του Θεού. Ο Θεός παραμένει πάντα υπεράνω του ανθρώπου και ουδεμία πράξη της ανθρώπινης φύσης δεν δύναται να αποδυναμώσει την φύση του Θεού.

Ο όποιος προσβλητικός λόγος κατά του Θεού και των οσίων, στην ουσία στρέφεται κατά του συνανθρώπου. Είναι λόγος που διαβάλλει τις ανθρώπινες σχέσεις και αποδομεί την κοινωνική συνοχή, διότι αναιρεί την ελευθερία του ανθρώπου που πιστεύει. Παράλληλα όμως αναιρεί και την ελευθερία του ίδιου του βλάσφημου καθόσον τον εμπλέκει σε σχήματα που δεν συνάδουν προς τις επιλογές του. Ο άνθρωπος που πιστεύει δεν βλασφημεί και ο άνθρωπος που βλασφημεί θέτει στην ζωή του στοιχεία που δεν αποδέχεται. Ο ρόλος του νομοθέτη θα έπρεπε να είναι τέτοιος ώστε στην κοινωνία να προστατεύεται και ο πιστός και ο άπιστος. Προς αυτή την κατεύθυνση οι νομικές διατάξεις περί των κατά του Θεού βλάσφημων αδικημάτων θα προστάτευαν και τον πιστό και τον άπιστο. Στην πραγματικότητα δηλαδή, η προστασία δια του νόμου του ονόματος του Θεού και των ιερών της πίστης άγει στον αλληλοσεβασμό των μελλών της κοινωνίας και προστατεύει τις θρησκευτικές επιλογές κάθε ανθρώπου ανεξάρτητα με την θρησκεία που αποδέχεται.

Με δεδομένο ότι η ελληνική κοινωνία έπαψε να είναι συμπαγής στην Ορθόδοξη Πίστη, μετά την προσέλευση τόσων ετερόθρησκων ατόμων, η προστασία του Θεού και των ιερών κάθε πίστης κρίνεται επιτακτική ανάγκη για να διασφαλιστεί ο σεβασμός ανάμεσα στην διαφορετικότητα των θρησκειών. Τούτο έπρεπε να αποτελεί μέγιστη μέριμνα του

νομοθέτη ειδικά υπό την προβαλλόμενη θέση ότι υπάρχει ως βασική επιδίωξη ο στόχος της αρμονικής συνύπαρξης διαφορετικών ανθρώπων στην ίδια κοινωνία. Οι άνθρωποι μπορούν να συνυπάρχουν όταν διασφαλίζονται οι προσωπικές τους επιλογές με τέτοιο τρόπο ώστε να μην χρειάζεται να τις διεκδικήσουν μόνοι τους και έξω από την προστασία του νόμου.

Η άρση και ο παραγκωνισμός των διατάξεων περί βλασφημίας και δη κακοπροαίρετης, ισοδυναμεί με θρησκευτική ισοπέδωση. Ωστόσο, κάθε θρησκευτική ισοπέδωση νοηματοδοτεί και παράλληλα πυροδοτεί την αυτονόμηση ενεργειών και πράξεων προκειμένου ο κάθε άνθρωπος να προστατέψει αυτόβουλα αυτό που επιλέγει να πιστεύει. Σε μια ευνοούμενη όμως κοινωνία η αυτόβουλη υπεράσπιση, υπό το πρίσμα του κενού που αφήνει ο νόμος, καθίσταται πολεμική πρακτική εν καιρώ ειρήνης. Ποιά κοινωνία μπορεί άραγε να σταθεί σε τέτοιες συνθήκες; Δυστυχώς καμία! Τα αποτελέσματα αυτής της σιωπής στην οποία βλασφημία πλέον θα την εισπράξου και πάλι οι κοινωνίες με μορφές θεμελιακής αποδόμησης. Και πάλι δυστυχώς όταν θα γίνει αυτό κατάνοητό θα είναι αργά!

Οι μέρες μας έγιναν πλέον πονηρές. Ο άνθρωπος είναι καχύποπτος για τον συνάνθρωπό του. Η ανθρώπινη ύπαρξη έπαψε να είναι αυτόνομη αξία αυτοτελής. Ο άνθρωπος δεν είναι πλέον αυτόνομη οντότητα χωριστή. Η κάθε προσωπικότητα δεν είναι εξ' αντικειμένου σεβαστή. Μέσα σε αυτή την παλέτα της διασάλευσης το απροστάτευτο της αξίας της πίστης στην κοινωνία, καθιστά τον άνθρωπο απογυμνωμένο. Από-

γυμνωμένο διότι επιτρέπεται πλέον στον οποιοδήποτε να εισβάλει σε αυτό που πιστεύει κάποιος, σε αυτό που στηρίζεται, σε αυτό που νοηματοδοτεί την ζωή του και να το καταστρέψει αβασάνιστα και χωρίς τον κολασμό του νόμου. Όλα πλέον γίνονται ίσωμα.

Στην Ελλάδα τα πλείστα των Ελλήνων είναι πιστοί της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Δεν είναι δυνατόν οι μειοψηφούσες φωνές να γίνονται γνώμονας της κοινωνίας. Τα πλείστα των Ορθοδόξων δεν επιθυμούν την κατάργηση των περί βλασφημίας ποινικών διατάξεων. Και όμως για μια ακόμα φορά επικρατεί η φωνή των ελαχίστων. Γίνεται όμως μια κοινωνία να πορεύεται με την βούληση των λιγότερων; Και ενώ η απάντηση είναι σίγουρα όχι το αποτέλεσμα καταδεικνύει το αντίθετο. Ιδού λοιπόν η δημοκρατία μας!

Στην χώρα μας δεν επιτρέπεται η κατάργηση της βλασφημίας. Στην Ελλάδα βλασφημία κατά του Θεού ισοδυναμεί με βλασφημία κατά του Έθνους, διότι τούτος ο τόπος βγήκε από τα κόκκαλα των ελλήνων τα ιερά! Πόσοι οι μάρτυρες του έθνους για την πατρίδα και του Χριστού την πίστη την αγία; Απάντηση; Μυριάδες! Και επιτέλους είναι καιρός να ταυτίσουμε τις θέσεις μας με την πραγματικότητα. Σε μια χώρα που επιμένει να έχει ως σύμβολο του Έθνους τον Σταυρό του Χριστού δεν επιτρέπεται η βλασφημία. Βλασφημία κατά του Χριστού στην χώρα μας ισοδυναμεί με βλασφημία κατά του Εθνικού Συμβόλου. Ο νομοθέτης δεν είδε ποτέ στην Ελληνική Σημαία τον Σταυρό; Υπάρχει ακόμα. Η βλασφημία λοιπόν δεν αποδομεί μόνο την συνοχή των ανθρώπων μιας κοινωνίας, αλλά καταλύει τα ύψιστα σύμβολα συνοχής του Έθνους μας.

Πώς μπορεί όμως ο λαός μας να πορευτεί χωρίς συνοχή, με υποτίμηση της πίστης και με την κατάλυση των συμβόλων; Ίσως μπροστά στο πέλαγος αυτού του ερωτήματος ο κατακλυσμός του Νώε να φαντάζει σιγανό ψιχάλισμα. Το μόνο που μας προετοιμάζει είναι και πάλι το Ευαγγέλιο του Χριστού: «Βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλ' ὡς σοφοί, ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσι. διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνιέντες τί τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου.» (Εφ. 5,15-17).